

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Škola
Gymnázium, České Budějovice, Česká 64

Adresa
Česká 64, 370 21 České Budějovice

Identifikátor školy: 600 008 151

Termín konání komplexní inspekce: 19. - 23. březen 2001

Čj.	071 659/01-3401
Signatura	kg1zu210

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium v České ulici je státní škola, která pojetím přijatého učebního plánu připravuje především ke studiu na vysokých školách. Navazuje na tradici Českého reformního reálného gymnázia, které bylo ve stejné budově otevřeno před 77 lety. Učební plán je sestaven tak, aby si každý student v předmaturitním a maturitním ročníku svým výběrem volitelných předmětů mohl studium profilovat. Učební plán předepisuje povinné studium dvou cizích jazyků. Škola nabízí angličtinu, francouzštinu, němčinu a ruštinu. Žáci zde mohou absolvovat osmiletý studijní cyklus (po ukončení pátého ročníku) a čtyřletý studijní cyklus (po ukončení devátého ročníku základní školy). Zájem o oba druhy studia každoročně několikrát převyšuje počet povolených míst. Kapacita školy je 512 žáků, v tomto školním roce zde studuje 428 žáků. Je příspěvkovou organizací, která neprovozuje žádnou vedlejší-hospodářskou činnost.

Škola je umístěna ve dvou sousedících historických budovách ve středu města. Ve svém vybavení má odborné laboratoře na fyziku, chemii, biologii, dvě učebny pro výuku informatiky a výpočetní techniky, kde jsou všechny počítače připojeny k síti internet, tři učebny cizích jazyků, odborné učebny hudební výchovy a výtvarné výchovy. Žákům je k dispozici rozsáhlá knihovna se svazky odbornými i beletristickými. V areálu školy je tělocvična. Žáci mají možnost stravování v blízké jídelně Biskupského gymnázia.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Týdenní časové dotace předmětu odpovídají příslušným učebním plánům osmiletého, čtyřletého a dobíhajícího sedmiletého studijního cyklu. V posledních ročnících je vhodně zařazena pátá hodina, která dává vyučujícím prostor pro systemizaci učiva a pro přípravu k maturitní zkoušce. V ostatních ročnících je vždy jedna hodina dělená a vyučující mají možnost pracovat podle potřeby s polovičním počtem žáků. Ve škole je zřízena předmětová komise, která koordinuje činnost a spolupráci vyučujících. Jedním z výsledků její činnosti jsou rámcové tematické plány, které zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících a soulad s osnovami. Každý učitel si je pak dále upravuje podle konkrétních podmínek. Některým učitelům se osvědčilo (ve čtyřletém cyklu a odpovídajících ročnících osmiletého) členit učivo na tematické bloky jedné složky předmětu na delší časové období bez obvyklého střídání jednotlivých složek v rámci týdne. Výhodou takového rozvržení je tematická ucelenost, která žákům více vyhovuje a napomáhá systemizaci učiva. Vyučující se na hodiny cíleně a zodpovědně připravují, výukové cíle ve sledovaných hodinách byly zvolené vhodně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Podle zápisů v třídních knihách většina učitelů zachovává odpovídající poměrné zastoupení složek předmětu, pozitivním prvkem je jejich příležitostné spojování, ojediněle se objevilo zjevné upřednostňování literární složky.

Výuku zajišťuje devět učitelek a dva učitelé, všichni mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost a různou délku praxe.

Předmět je vyučován v kmenových třídách nebo odborných učebnách jiných předmětů, které jsou prostorné, světlé a čisté. Třídy mají jen základní vybavení, většinou nepříliš podnětnou estetickou úpravu a vytvářejí spíše průměrné pracovní prostředí. Pro výuku češtiny zde chybějí jakékoli pomůcky (nástěnné přehledy pravopisu, literární portréty, příruční knihovničky ap.), které by žáci a učitelky (zvláště v nejnižších ročnících) mohli příležitostně využívat. Potřebné ukázky a materiály pro žáky a pro výuku vyučující do hodin přinášejí, často využívají

kopírované texty. Moderní didaktická technika byla ve sledovaných hodinách využita ke zpestření a doplnění výuky jen ojediněle. Učitelé dále využívají zázemí kabinetů a školní knihovny, často využívají vlastní knihy a materiály. V nižších ročnících se pracuje s učebnicemi opatřenými schvalovací doložkou MŠMT ČR, žáci ve vyšších ročnících, pro které nezajišťuje učebnice škola, mají učebnice podle doporučení vyučujících.

Na dobrém zázemí předmětu se velkou měrou podílí školní knihovna, která sdružuje žákovskou a učitelskou knihovnu. Knižní fond je evidován pomocí počítače a tvoří jej téměř 10 000 svazků. Obsahuje soubory pro společnou četbu, klasickou a dětskou beletrii, odbornou a populárně naučnou literaturu. Je průběžně podle možností školy doplňován dalšími novými publikacemi, v posledních dvou letech zejména odbornou literaturou. Škola chce postupně vytvořit fond videokazet, CD nosičů a didaktických počítačových programů.

Vyučující dbali na dodržování psychohygienických zásad. Členění hodin a tempo výuky většinou odpovídaly věku žáků a probíranému učivu. V hodinách byla zpravidla příjemná pracovní atmosféra.

Hospitované hodiny byly organizačně velmi dobře připraveny, vyučujícím se většinou dařilo pojímat český jazyk komplexně, přirozeně propojovat jeho gramatickou, slohovou a literární složku. Ve vyšších ročnících postupovali s důrazem na osvojení a správné uspořádání učiva v souvislosti s maturitní zkouškou. Vyučující většinou pracovali s výbornou odbornou erudicí a motivujícím zaujetím pro předmět. Jejich tvořivý přístup se projevil zejména ve volbě ukázek a při interpretaci textů, méně již v metodách a formách práce. Většina činností byla řízena frontálně, jen ojediněle byly diferencovány. Nejčastější metodou byla kombinace řízeného rozhovoru a výkladu, kterou se většině vyučujících dařilo žáky velmi dobře motivovat a aktivizovat, posilovat jejich schopnosti aplikovat učivo a hledat alternativní postupy řešení. Řada vyučujících také zařazovala tvořivé úkoly založené zejména na konkrétním prožitku a názornosti, které podporovaly aktivní učení žáků. Pozitivním rysem hodin literární výuky byla efektivní práce s textem a interpretace literárního díla. Žáci byli vedeni k pochopení vztahů a souvislostí, k vytváření a formulaci vlastních názorů, které vyučující přijímali s tolerancí. Žáci byli motivováni různými způsoby, zejména zajímavostmi, aktualizací, tvořivými a problémovými úkoly, ale i osobním příkladem vyučujících. Motivující bylo také vstřícné slovní hodnocení práce žáků v hodinách. Mělo většinou pozitivní charakter, nebylo redukováno na zjišťování chyb. Klasifikace v hodinách odpovídala předvedenému výkonu žáků.

Projev vyučujících byl jasný, zřetelný a spisovný. Vzájemná komunikace mezi nimi a žáky probíhala na partnerské úrovni, se vzájemnou důvěrou a respektem. Svým přístupem a příkladem pozitivně působili na rozvoj osobnosti žáků. Výsledkem dlouhodobé komunikativní výchovy byly velmi dobré vyjadřovací schopnosti většiny žáků.

Celkově byla kvalita vzdělávání v českém jazyce a literatuře hodnocena jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty

Hospitovány byly předměty dějepis, občanská nauka a základy společenských věd. Časová dotace společenskovědních předmětů je plně v souladu se schválenými učebními plány realizovaného gymnaziálního studia. Při výuce postupují vyučující podle tematických plánů, které plně respektují učební osnovy včetně Standardu gymnaziálního vzdělávání. Žáci závěrečných ročníků si mohou zvolit seminář základů společenských věd nebo seminář dějepisu. Plánování výuky zajišťuje, aby vedle stanovených výukových cílů bylo dosaženo i výchovného působení společenskovědních předmětů a kontinuity výuky mezi jednotlivými ročníky. Na plánování a materiálním zabezpečení se podílí předmětová komise.

Společenskovědní předměty vyučuje ve škole pět vyučujících, kteří splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Dva z vyučujících jsou začínající, bez pedagogické praxe. Výuka probíhá převážně v běžných učebnách, zařízených standardním způsobem a splňujícími požadované psychohygienické podmínky. Běžně používané didaktické pomůcky představují nástěnné dějepisné mapy, školní atlasy, odborné společenskovědní publikace, vlastní tištěné materiály a příležitostně naukové videoprogramy. Používané učebnice jsou pro potřeby výuky vhodné, představují ucelené řady a jsou opatřeny schvalovací doložkou MŠMT ČR. Rovněž školní knihovna slouží vyučujícím i studijním potřebám žáků nabídkou řady titulů z oblasti společenskovědních disciplin. Materiální vybavení školy pro výuku společenskovědních předmětů je na srovnatelné úrovni a umožňuje realizovat stanovený vzdělávací program. Nejčastěji užívanými metodami ve sledovaných hodinách byla metoda výkladová a metoda rozhovoru. Vždy bylo žákům sděleno probírané téma a cíl hodiny. Vyučující orientačním opakováním ověřovali znalosti žáků a poté přistupovali k výkladu nové látky. Při výkladu byly uplatňovány podle možností mezipředmětové vztahy. Vyučujícím s delší pedagogickou praxí se dařilo aktivní zapojování žáků do procesu výuky. V rámci výuky dějepisu žáci píší referáty, navštěvují výstavy a zúčastňují se poznávacích exkurzí. Pozornost je rovněž věnována regionálním dějinám, zvláště v hodinách semináře dějepisu. V předmětu základy společenských věd byl žákům výklad nové látky přibližován uváděním příkladů z praktického života. Součástí vyučování byla práce s učenici, různými publikacemi a materiály, které si vyučující připravili sami. Výuka byla přiměřeně náročná. Učivo bylo interpretováno věcně správně, vyučovací čas byl využíván efektivně. Hodnocení žáků bylo objektivní, zdůvodněné, zaměřené pozitivně a vedlo žáky k sebehodnocení.

Volitelné semináře dějepisu a základů společenských věd jsou svým obsahem zaměřeny k prohloubení znalostí, připravují žáky k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy. Žáci jsou seznamováni s odbornou literaturou společenskovědních disciplin, je rozvíjena jejich schopnost samostatně pracovat s informačními zdroji, schopnost kultivovaně diskutovat a racionálně argumentovat.

Výuka probíhala podle vžitých, žáky i pedagogy respektovaných pravidel, byla založena na otevřenosti a partnerském vztahu mezi vyučujícími a žáky. Až na výjimky byl v hodinách dostatečný prostor pro diskusi. Rozvoj komunikativních dovedností žáků vykazuje určité rezervy, je průměrný. Pracovní atmosféra ve třídách byla klidná a pro práci žáků podnětná.

Výuka společenskovědních předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Výuka předmětu probíhá podle platných osnov. Učitelé rozplánovali učivo do jednotlivých roků studia a své časové plány operativně upravují během školního roku podle aktuálního stavu třídy a poznatků zjištěných při prověřování znalostí a dovedností žáků. Obsah učiva je uspořádán tak, že nejsou porušeny logické vazby v učivu předmětu ani logické vazby s učivem matematiky. Dotace hodin v jednotlivých třídách souhlasí s učebním plánem. Od pátého ročníku víceletého a od prvního ročníku čtyřletého studia je při jedné hodině třída dělena a je tak dán prostor pro praktické činnosti žáků. V posledních dvou letech studia obou programů je zaveden volitelný seminář fyziky. Ze dvou tříd si jej pravidelně volí 10 - 15 žáků. Nepovinně mohou žáci navštěvovat cvičení z fyziky.

Předmětu ve škole vyučují čtyři vyučující, z nichž dva jsou zaměstnaní na částečný úvazek (celkem 15 hodin). Většinu hodin pak vyučuje zkušený erudovaný učitel, který je garantem kvality výuky a spravuje fyzikální sbírky. Čtveřici doplňuje mladý učitel, který ve škole začal

působit po kratší praxi na základní škole. Všichni jsou odborně a pedagogicky způsobilí.

Materiální vybavení je na standardní současné gymnaziální úrovni. Většina hodin fyziky se vyučuje v odborné učebně. K dispozici jsou dvě laboratoře. Jejich vybavení pro frontální činnosti žáků vyhovuje pro nižší ročníky. Učitelé věnují nezanedbatelný čas výrobě a zdokonalování pomůcek svépomocí. Řeší tak současný stav, kdy v rozpočtu školy nejsou dostatečné finanční prostředky na vybavení. Z tohoto důvodu postrádají např. potřebný zdroj vysokého napětí pro demonstrace vedení elektrického proudu v plynech, počítače s CD mechanikou a dokonalé monitory. Žáci vlastní a používají jednotné ucelené řady učebnic a sbírek úloh. V nižších třídách pracují s pracovními sešity. Jsou nuceni pracovat i s jinými zdroji informací. Kvartáni tak zpracovali obsahově i technicky velice zdařilé seminární práce na téma bezpečnosti jaderné energie.

Hospitované hodiny svědčily o promyšlené přípravě vyučujících. V nižších ročnicích víceletého gymnázia dbali především na to, aby všude, kde to bylo ve výuce možné, zařadili frontální práce. Zaměřovali se na získávání poznatků prostřednictvím pozorování a měření. Žáci pak zdařile vyvozovali i částečně samostatně závěry z těchto údajů. Činnosti učitelů ve vyšších ročnicích směřovaly k upřesňování fyzikálních pojmů a zákonů. Výklad probíhal většinou formou řízeného rozhovoru. Přitom vyučující u žáků prohlubovali dovednost používat matematické prostředky a graficky vyjadřovat funkční závislosti veličin. Formy a metody práce ve fyzikálních seminářích vedly k vytvoření systému fyzikálních poznatků a k dovednosti řešit úlohy komplexní povahy. Učitelé dbali na to, aby si žáci uvědomovali přínos fyziky pro moderní technologie a ochranu životního prostředí. Žáci byli učiteli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo a v hodinách byl vytvořen dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru.

Důležitým motivačním faktorem je názornost výuky, aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy. Při opakování a zkoušení oceňují vyučující schopnost pochopit vztahy a souvislosti. K prověřování znalostí žáků byl v jedné hospitované hodině použit standardizovaný test. Při ústních projevech žáků učitelé dbali na přesnost a úplnost vyjadřování. Učitelé znají individuální schopnosti žáků. Žákům, kteří projevují zvýšený zájem o fyziku nebo mimořádné nadání, se učitelé věnují i mimo výuku. Tito žáci se pravidelně zúčastňují školních, okresních i krajských kol fyzikální olympiády.

Vzdělávání ve fyzice bylo hodnoceno jako příkladné.

Matematika

Obsah výuky je v obou programech studia v souladu s platnými gymnaziálními osnovami. Vyučující mají vypracovány časové tematické plány, jejichž základní podoba je výsledkem jednání předmětové komise. V plné kompetenci vyučujícího je jejich úprava s ohledem na složení třídy a volba vlastních metodických a didaktických přístupů. Časové dotace v rozvrhu hodin jednotlivých tříd souhlasí s učebním plánem. Na jednu hodinu v týdnu je každá třída dělena. V posledních dvou ročnicích studia je v učebním plánu zařazen volitelný předmět seminář matematiky.

V době inspekce vyučovalo matematiku šest vyučujících, všichni s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro gymnázium. Gymnázium je fakultní školou PF JU, někteří vyučující se tak při své práci věnují i výchově nových učitelů. Žáci měli k dispozici učebnice a sbírky. Ve škole je užívána jednotná řada učebnic, která byla vybrána po domluvě vyučujících v předmětové komisi. Vyučující mají zpracovány rozsáhlé soubory vlastních příkladových materiálů pro písemné práce a především pro semináře. Potřebné pomůcky jsou ve škole k dispozici. Vyučující mohou využít zpětné projektory pro promítání folií, které pro určité tematické celky zhotovují svépomocí. Výpočetní technika je zatím používána pro výuku matematiky

příležitostně nebo zájmově. Technické možnosti systematického využití jsou připravovány.

Všechny hospitované hodiny byly velmi dobře připraveny. V hodinách jejichž náplní bylo procvičování probrané látky byly organizovány individuální a skupinové aktivity. Při řešení úloh byla přikládána důležitost úvodnímu rozboru, odhadům, náčrtkům a návrhu postupu řešení. V této fázi hodin byl dán maximální prostor pro tvořivost žáků a byly uvedeny všechny alternativy řešení. Žáci rozhodovali, která z nich je nejvýhodnější. Vždy měli k dispozici soubor úloh k dalšímu procvičení. Na závěr tematického celku zařazovali vyučující souhrnná cvičení s komplexními úlohami. Žákům většinou nečinily potíže rutinní operace, aplikování standardních algoritmů a další základní matematické dovednosti. Výkladové hodiny měly většinou klasickou stavbu. V úvodu připomenuty potřebné znalosti, na které výklad navazoval. V některých třídách se dařilo i při výkladu využít myšlenkových postupů žáků k vyvození nového matematického poznatku. Žáci byli vedeni ke schopnosti porozumět matematickému textu. Vyhledávali z něj podstatné informace a dokázali se k nim v případě potřeby vracet. V závěru hodiny byl čas pro stručné zhodnocení výsledků práce a vyučující naznačil záměr pro další hodinu. Ve všech hodinách byl čas využit efektivně.

Jako motivačního aspektu využívají učitelé pochval a ocenění pozitivního vývoje žákových vědomostí. Při každé příležitosti spojují matematické metody a úvahy s praktickými situacemi a problémy a přesvědčují žáky o užitečnosti matematiky. Hodnocení žáků probíhá všemi běžnými formami a vyučující každou klasifikaci zdůvodňují. Při čtvrtletních písemných pracích zadávají vyučující téhož ročníku stejné příklady, aby pak mohli provést srovnání jednotlivých tříd. Výsledky tohoto srovnání jim pak slouží jako zpětná vazba. Významným prvkem pro vnitřní evaluaci školy jsou testy Kalibro, jímž se každoročně podrobují žáci vybraných tříd. V loňském roce se zúčastnilo různých matematických soutěží a olympiád 36 žáků. Tři se umístili na předním místech v krajském kole MO. Jedna z vyučujících se významnou měrou podílí na organizaci okresních a krajských kol MO.

Učitelé se chovali k žákům citlivě a vstřícně, při tom si však udržovali autoritu a neslevovali ze svých požadavků. I mezi žáky jsme v hodinách pozorovali vzájemný respekt a toleranci. V hodinách existoval řád a klidná pracovní atmosféra.

Vzdělávání v matematice mělo vynikající úroveň.

Chemie

Chemie je v učebním plánu zařazena jako povinný předmět od 1. do 3. ročníku čtyřletého studijního cyklu a od 2. do 6. ročníku osmiletého studijního cyklu. Časové dotace odpovídají schváleným učebním plánům, žáci 1. a 2. ročníku čtyřletého a odpovídajících ročníků osmiletého cyklu mají zařazenu hodinu cvičení z chemie. Žáci posledních dvou ročníků mají možnost navštěvovat chemický seminář. Vyučující mají zpracované tematické plány, které obsahují všechny celky předepsané osnovami, jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Všichni tři vyučující jsou pro výuku pedagogicky a odborně způsobilí, obě učitelky jsou zkušené, erudované, s dlouholetou praxí, začínající učitel s nimi podle potřeby spolupracuje. Chemie je vyučována převážně v učebně, která sousedí s chemickou laboratoří, přípravnou a kabinetem. Toto uspořádání umožňuje bezproblémové zařazení demonstračních pokusů do výuky. Cvičení z chemie probíhají v laboratoři, která je prostorná a velmi dobře vybavená pro výuku. Didaktickou techniku a pomůcky mají vyučující k dispozici v dostatečné míře, při hodinách je běžně využívají. Žáci používají vhodné učebnice. Tempo výuky a členění hodin převážně odpovídalo věku žáků.

Sledované hodiny byly dobře připraveny. Výklad nové látky vždy navazoval na probrané učivo, byl logický a přehledný a odborně správný, doplněný příklady z praxe. Žáci byli vedeni

k hledání a vyvozování souvislostí. Menší nedostatky didaktického charakteru se projevily u začínajícího učitele. Teoretická příprava na laboratorní práce a cvičení zahrnovala podrobné opakování probraného učiva. Při práci v laboratoři byli žáci velmi dobře vedeni ke zvládnutí základních laboratorních technik a dodržování zásad bezpečnosti. Pracovali převážně samostatně, učitelka jim podle potřeby poskytovala pomoc a radu.

Při výuce učitelé respektují osobnost žáků, ti mají možnost prezentovat své názory a zkušenosti. Hodnocení a klasifikace ústního i písemného zkoušení žáků byla objektivní a zdůvodněná.

Celkově byla kvalita výuky chemie hodnocena jako nadprůměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka ve sledované oblasti probíhala podle schválených pedagogických dokumentů. Učitelé plánují časové rozvržení učiva, které koordinují předmětové komise. Jejich význam je v této oblasti a v oblasti péče o začínající učitele klíčový. Všechny předměty vyučovali odborně a pedagogicky způsobilí učitelé. Materiální vybavení je na srovnatelné úrovni s ostatními gymnázii. V hospitovaných hodinách učitelé účinně využívali pomůcky, didaktickou techniku a práci s učebnicemi. Nejčastější metodou výuky byla kombinace řízeného rozhovoru a výkladu, kterou se většinou vyučujících dařilo žáky motivovat a aktivizovat. Rezervy byly ve větší míře různosti forem a metod práce. Hodnocení žáků probíhalo různými formami a v hospitovaných hodinách bylo objektivní. Vedení školy zavádí prvky vnitřní evaluace a snaží se v této oblasti o ucelený systém. Při inspekční činnosti jsme pozorovali pozitivní vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavní záměr, se kterým ředitel školy přistupuje k tvorbě koncepce školy, je tvorba učebního plánu, který by reflektoval potřeby a požadavky žáků s ohledem na jejich studijní nebo profesní zaměření. Následně se ředitel zaměřuje na personální a materiální zabezpečení této zásady. Dalším záměrem je vytvoření strategie intenzivnějšího a pravidelného zapojování žáků a rodičů do rozhodovacích procesů.

Učební plán gymnázia v současnosti vychází z Generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 20 594/99-22 a učebního plánu gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 20 595/99-22. Tematické plány učitelů vycházejí z učebních osnov čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999. Volitelné předměty jsou sestaveny do tří skupin a volí si z nich žáci posledních dvou ročníků studia. Kromě seminářů ze společenských věd a přírodovědných předmětů a cizojazyčných konverzací je mezi nimi latina, informatika, estetická výchova a deskriptivní geometrie. Jako nepovinné si mohou žáci zapsat cvičení z fyziky a cvičení z biologie. V nabídce volitelných případně nepovinných předmětů existuje rezerva, je však v současné době limitována finančními možnostmi školy.

Roční plán činnosti školy vychází ze Souboru pedagogicko-organizačních informací, obsahuje všechny důležité termíny (např. schůze pedagogických rad, přijímací a maturitní zkoušky apod. a dále všechny akce, které škola pro žáky organizuje). Roční plán práce školy schvaluje

pedagogická rada na prvním zasedání před začátkem školního roku. Roční plán i rozpracované podrobnější plány měsíční uvádí i garanty jednotlivých akcí.

Organizování

Ředitel školy byl do funkce jmenován MŠMT ČR dekretem čj. 18.994/92-240, dne 9. 6. 1992.

Základním dokumentem pro organizaci činnosti školy je organizační řád, sestavený na základě platných školských předpisů s přihlédnutím k provozním podmínkám školy. Jeho všeobecná část obsahuje ustanovení o povinnostech, odpovědnosti a právech pracovníků. Dále vymezuje kompetence ředitele školy a jeho zástupce. Tito dva tvoří vedení školy a svá rozhodnutí v příslušných oblastech opírají o pedagogickou radu, výchovného poradce, třídní učitele a předsedy předmětových komisí. Učitelé plní své povinnosti podle pracovního řádu, rozvrhu hodin, plánu akcí a rozpisu suplování a dozorů. Činnosti administrativního a správního charakteru provádějí hospodářka a účetní, údržbu v obou budovách školy školník a uklízečky.

Žáci v letošním školním roce docházejí do 14 tříd. Vyučování probíhá podle rozvrhu hodin, který respektuje ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 354 Sb., o středních školách a vyhovuje psychohygienickým zásadám. Vnitřní řád školy se dělí na část pro žáky a pro zaměstnance. Část pro žáky určuje povinnosti žáka a taxativně vymezuje zákazy. Neobsahuje práva žáků. Vnitřní řád školy a jeho eventuelní změny jsou projednány a schvalovány pedagogickou radou.

Učitelský sbor se schází na pedagogických radách, provozních poradách, schůzkách předmětových komisí nebo schůzkách třídních učitelů. Informace se předávají operativně a to osobním stykem nebo prostřednictvím počítačové sítě a důležité informace se vyvěšují na nástěnce. Žáky seznamují s potřebnými informacemi třídní učitelé. Ti také podle potřeby svolávají třídnické hodiny, kde mj. periodicky hodnotí výsledky práce jednotlivců i celé třídy a vykonávají administrativní činnosti (rozpis služeb, omlouvání apod.). Třídnické hodiny jsou důležitou platformou pro monitorování názorů žáků. Třídní učitelé jsou klíčovým článkem pro přenos informací k rodičům. Informují je o každém mimořádném zhoršení prospěchu nebo chování. V případě zletilých žáků si škola vyžaduje jejich souhlas. Pravidelné třídní schůzky rodičů jsou organizovány u příležitosti čtvrtletních klasifikací.

V organizaci akcí, které doplňují povinnou výuku, dominují ty, které podporují výuku jazyků. Škola udržuje intenzivní již desetileté kontakty s Bundesgymnasiem Steyer v Rakousku a Adalbert Stifter Gymnasiem Passau v Německu. V rámci kontaktů tradičně probíhají pravidelný podzimní studentský koncert, sportovní turnaje, setkání studentů se zájmem o výtvarnou výchovu a společné výlety tříd. Byly zahájeny práce na projektu „Mladé cesty v Evropě“, který slouží k vzájemnému poznávání žáků v různých oblastech života. Účastní se jej 7 skupin žáků s vlastní náplní práce. Projekt vyhlásila a částečně jej financuje Nadace Bosch. Jednou za dva roky je organizován sedmidenní studijní pobyt v Anglii. Jako mimoškolní aktivitu umožňuje škola výuku ruského jazyka. Gymnázium umožňuje a podporuje studijní pobyty svých žáků v zahraničí.

Žáci se zúčastňují předmětových soutěží a olympiád v matematice, jazycích, přírodovědných i společenských předmětech. Jejich počet i četnost předních umístění v okresních a krajských kolech svědčí o dobré práci a vhodné motivaci žáků vyučujícími. Dále je výuka doprovázena návštěvou řady výstav, divadelních a filmových přestavení, besed a exkurzí. V rámci výuky tělesné výchovy probíhají v příslušných ročnících každoročně zimní a letní sportovní kurzy. Žáci mají možnost sportovního vyžití ve volném čase na školním dvoře.

Nadstandardně se škola věnuje protidrogové problematice. Reaguje tak preventivně a účinně na problémy, které vznikají v prostoru okolí školy. Na základě požadavku zadavatele okresního protidrogového koordinátora byl realizován projekt „Monitoring drogové scény

a sociálního klimatu“. Průzkum zjistil aktuální stav ohrožení žáků školy. Výsledky monitoringu ukázaly, že indexy rizika kontaktu žáků či skupin s návykovými látkami jsou pod celostátními průměry i pod průměry škol okresu, kde monitoring již proběhl. Vedení školy přesto výsledky pečlivě analyzovalo a zaměřilo pozornost na třídy, kde byly výsledky méně uspokojivé. Škola se účastní projektu „Škola bez drog“. Součástí projektu je tvorba výchovně vzdělávacích programů ve formě výcviku sociálně patologických dovedností (např. Peer program). Zmíněná problematika je předmětem výchovné práce všech pedagogů a součástí vzdělávacích programů některých předmětů.

Vedení a motivování pracovníků

Pedagogický sbor čítá v letošním školním roce 37 učitelů. Osm z nich vyučuje ve škole na částečný úvazek. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro střední školy a převážně vyučují předměty své odbornosti. Odbornost výuky je proto téměř stoprocentní.

Řediteli se za dobu jeho funkčního období podařilo sbor stabilizovat. Za vyučující, kteří průběžně odcházejí do důchodu, přijal ve výběrovém řízení několik mladých učitelů. Podařilo se tak snížit věkový průměr a zvýšit podíl mužů ve sboru (v době inspekce vyučovalo ve škole 8 mužů). Mladí vyučující jsou odborně a pedagogicky vedeni zkušenějšími členy příslušné předmětové komise, jejichž ochotu a vstřícnost oceňují.

Vedení školy vytváří ve škole podmínky pro spoluodpovědnost za výsledky a chod školy a pro spolurozhodování. Všechna zásadní rozhodnutí projednává a schvaluje pedagogická rada. Značné pravomoci mají předmětové komise, které předkládají koncepci výuky předmětů a navrhují opatření ke zkvalitnění výuky včetně plánu nezbytného materiálního zabezpečení.

Jedna z klíčových motivací pracovníků je pracovní jistota a znalost perspektivy školy. Osobnost a autorita ředitele je zárukou klidu pro běžnou práci. Motivuje pracovníky většinou kladným hodnocením jejich práce, možností dalšího vzdělávání a dává dostatečnou podporu jejich iniciativě. Nezanedbatelnou složkou motivace je přiznání nenárokové složky platu, která je závislá na kvalitě práce učitele. Její výše se řídí obecně známým vnitřním platovým předpisem. Učitelé hospitovaných předmětů uváděli, že hlavní motivací jsou pro ně výsledky a spokojenost žáků a jejich rodičů.

Vyučující projevují v poslední době spokojenost s nabídkou možností dalšího vzdělávání. Všechny přihlášky do vzdělávacích kurzů (až na výjimky, jako např. případná duplicita nebo některé akce pořádané mimo kraj a tím náročné na čas) jsou vedením školy akceptovány. Učitelům je neomezeně k dispozici internet a mohou využívat školní a své příruční knihovny. Mají tak poměrně dobré zázemí pro samostudium.

Kontrolní mechanismy

Kompetencemi v oblasti kontrolní činnosti jsou organizačním řádem pověřeni ředitel, jeho zástupce a předsedové předmětových komisí. Kontrolní činnost zahrnuje čtyři okruhy (pedagogický, hospodářský, organizační, BOZP). Z kontrol jsou pořizovány funkční záznamy a výsledky se projednávají s podřízenými. Dodržování učebního plánu a osnov kontroluje ředitel školy v pravidelných intervalech. Zástupce ředitele dohlíží na dokumentaci školy a organizační záležitosti. Pedagogické schopnosti učitelů jsou posuzovány na základě hospitační činnosti. Stálým prioritním kritériem je vztah k žákům a využívání nových forem a metod ve vyučování. Hospitační činnost je plánována i s ohledem na podněty rodičů jak se v době, která předcházela inspekční činnosti, stalo v případě výuky některých hodin jazyků. Rozbor hospitované hodiny s učitelem je pravidlem. U jednotlivých pracovníků je dále

posuzována např. kvalita třídnické práce, úroveň vedení dokumentace a práce v předmětových komisích (týmová spolupráce). Ředitel školy zvláště oceňuje ochotu věnovat se žákům i v čase mimo vyučování. S několika vyučujícími řešil ředitel jejich malou kreativitu a schopnost utvářet odpovídající vztah ke všem věkovým kategoriím žáků. Celkově svědčí výsledky kontrolní činnosti o tom, že pedagogický sbor tvoří ve velké většině spolehliví, erudovaní učitelé.

Hodnocení kvality řízení

V koncepčních záměrech ředitel předpokládá zachování dosavadního vzdělávacího programu. Zamýšlí se nad zkvalitněním výchovně vzdělávacího procesu a cestami jak vyšší kvality dosahovat. Činnost školy je rozpracována v řadě funkčních dokumentů (učební plán, tematické plány vyučujících, roční plán, organizační řád, vnitřní řád školy, rozvrh hodin, plán kontrolní činnosti). Značné kompetence, včetně poradní funkce, mají předmětové komise. Hlavně jejich prostřednictvím se mohou vyučující vyjadřovat ke koncepci výuky a navrhnout opatření k jejímu zkvalitnění. Škola organizuje širokou škálu mimoškolních aktivit, které výuku doplňují a žáky motivují. Přínosné jsou zejména styky se dvěma zahraničními školami. Přibližně šestina žáků se v loňském školním roce zúčastnila předmětových soutěží a olympiád různých úrovní. Žáci i učitelé mají přístup k internetu, počítačové učebny jsou plně využity i mimo výuku. Předností školy je plně kvalifikovaný pedagogický sbor. K předávání informací ve škole slouží počítačová síť. Ředitel školy hledá účinnější formy pro spolupráci s rodiči.

Kvalita řízení školy je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Účelově byla ze státního rozpočtu na rok 2000 přidělena částka 1 988 000 Kč na velkou údržbu. Celá částka byla použita na výměnu oken v budově školy.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Ze státního rozpočtu byly čerpány prostředky na platy a ostatní prostředky za provedenou práci (OPPP). Dále na energie, telekomunikační služby, učební pomůcky a učebnice a knihy do školní knihovny. Z těchto prostředků se financuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků a drobné nákupy nutné pro zajištění provozu školy. Neoprávněné čerpání prostředků státního rozpočtu nebylo zjištěno.

Pokladní a účetní doklady byly kontrolovány za období leden a únor roku 2000. Pokladní limit je stanoven Vnitřní organizační směrnicí pro rok 2000 ve výši 30 000 Kč. Jeho překročení nebylo zjištěno. Inventarizaci pokladní hotovosti ukládá zákon 563/1991 Sb. ve znění zákona č. 117/1994 Sb. a zákon č. 227/1997 Sb. provést minimálně 4x ročně. Zde byla provedena pouze třikrát (4. 4. , 6. 11. a 31. 12. 2000).

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Kontrolou bylo zjištěno, že přidělené prostředky státního rozpočtu jsou využity efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí. Jejich zúčtování se státním rozpočtem je v souladu

s § 11 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR, ve znění pozdějších předpisů.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti jsme v pěti třídách zadali dotazník rodičům. Ve většině hodnocených jevů se rodiče rozdělili do stejně početných tří skupin (s odpověďmi zcela spokojen, spíše spokojen a ani spokojen či ani nespokojen). Pokud jde o celkové hodnocení školy, byli s ní zcela spokojeni nebo spíše spokojeni tři čtvrtiny rodičů, kteří dotazník odevzdali.

V části dotazníku, kde rodiče měli možnost se volně vyjádřit, jich více než polovina chválila školu za dobrou kvalitu vzdělávání, neomezenou možnost přístupu žáků k výpočetní technice včetně internetu, organizaci zahraničních styků, zlepšování školního prostředí a za účast žáků v předmětových soutěžích a olympiádách. Přibližně čtvrtina rodičů, kteří dotazník vyplnili, upozorňovali na podle nich nekvalitní výuku některých hodin jazyků a nedostatky v úrovni komunikace některých učitelů se žáky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina včetně dodatků a příloh
- Jmenovací dekret ředitele
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000
- Pedagogické dokumenty (učební plán, učební osnovy, tematické plány)
- Povinná dokumentace škol podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Roční plán práce školy, organizační řád, plány kontrolní činnosti
- Hospitační záznamy členů týmu
- Práce žáků
- Dotazníky pro rodiče
- Vnitro organizační směrnice pro rok 2000
- Účetní osnova
- Pokladní kniha
- Účetní doklady za měsíc leden a únor 2000
- Pokladní doklady za měsíc leden a únor 2000
- Finanční rozvaha pro rok 2000
- Roční účetní výkazy
- Zahajovací výkaz pro školní rok 2000/2001

ZÁVĚR

Během inspekční činnosti nebylo zjištěno neúčelné využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Česká školní inspekce hodnotila celkově školu jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lidmila Schleissová
Členové týmu	PhDr. Jana Bartošová
	PhDr. Jiří Filla
	PaedDr. Alena Stachová
	Marcela Klímová
	Milena Švarcová

V Českých Budějovicích dne 24. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Miroslav Chalupský

.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-06-04	897/01
Zřizovatel:	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		připomínky nebyly podány